

EXATEL S.A.

**Sprawozdanie Zarządu
z działalności Spółki
w roku 2019**

Warszawa, dnia 30 marca 2020 roku

Spis treści:

1. Dane wstępne	5
1.1. Informacje ogólne o Spółce	7
a) Ogólny stan gospodarki	7
b) Warunki w branży, w której funkcjonuje Spółka	9
c) Czynniki bezpośrednio zależne od Spółki	12
d) Współpraca międzynarodowa	15
1.2. Informacja o nabyciu akcji własnych	16
1.3. Struktura organizacyjna Spółki	16
1.4. Sytuacja kadrowo-płacowa Spółki	16
1.4.1. Zatrudnienie średnioroczne i stan zatrudnienia na koniec roku	16
1.4.2. Przedsięwzięcia z zakresu zmiany zatrudnienia i jego struktury	16
1.4.3. System wynagrodzeń obowiązujący w Spółce	17
1.4.4. Istotne informacje mające wpływ na sytuację kadrowo-płacową	17
1.5. Sytuacja majątkowa Spółki	18
a) Informacja o stanie majątku posiadanego przez Spółkę	18
b) Informacja dotycząca obiektów socjalno-bytowych	19
c) Zmiany w majątku Spółki w 2019 roku	19
d) Informacja o majątku Spółki dzierżawionym innym podmiotom i o dzierżawie przez Spółkę majątku od innych podmiotów	19
e) Informacja o uzyskaniu przez Spółkę zgody Walnego Zgromadzenia na rozporządzenie składnikami aktywów trwałych o znacznej wartości	20
1.6. Wielkość i struktura produkcji i sprzedaży Spółki	20
a) Polityka asortymentowa, stopień wykorzystania zdolności produkcyjnych, struktura wieku parku maszynowego i zmiany w tym zakresie, informacje o systemach jakości produkcji	20
b) Rentowność brutto i netto liczona jako stosunek wyniku finansowego (brutto i netto) w danej grupie, do przychodów ze sprzedaży danej grupy wyrobów bez VAT, zgodnie z metodologią GUS, w roku sprawozdawczym i poprzednim	20
1.7. Znaczący wzrost niepieniężnych i rzeczowych aktywów trwałych, które wystąpiły w omawianym okresie, bądź są przewidywane w dalszych latach wraz z podaniem źródeł ich finansowania (nakłady zakończone, w toku i rozpoczęte) oraz ich struktura rzeczowa, wynikająca ze strategii Spółki	21
1.8. Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju technicznego	21
1.9. Omówienie stopnia realizacji zleconych przez Walne Zgromadzenie konkretnych zadań do wykonania w Spółce	22
1.10. Ochrona środowiska z uwzględnieniem sankcji i opłat grożących jednostce z tego tytułu ..	22
1.11. Informacja o stanie ewentualnych roszczeń reprivatyzacyjnych zgłaszanych do majątku Spółki	24

1.12.	Informacja o realizacji programu strategicznego	24
1.13.	Sprawozdanie ze stosowania dobrych praktyk, wydawanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym	24
2.	Dane ekonomiczno-finansowe	25
2.1.	Omówienie struktury kosztów Spółki	25
2.2.	Omówienie pkt 2.9. i 2.10. Dodatkowych informacji i objaśnień, tj. wyszczególnienie poniesionych w ostatnim roku i planowanych na następny rok nakładów na niefinansowe aktywa trwałe i na ochronę środowiska, a także omówienie kwot i charakteru poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie	26
2.3.	Omówienie poręczeń i gwarancji udzielonych przez Spółkę	26
2.4.	Wykaz głównych należności Spółki	26
2.5.	Zobowiązania Spółki ogółem	27
2.6.	Korzystanie z kredytów bankowych przez Spółkę	27
2.7.	Zestawienie kwotowe i podmiotowe	27
	a) Przekazanych przez Spółkę darowizn lub zawarcia innej umowy o podobnym skutku o wartości przekraczającej 20 000 złotych lub 0,1% sumy aktywów w rozumieniu ustawy o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego	27
	b) Dokonanych przez Spółkę zwolnień z długu lub zawarcie innej umowy o podobnym skutku o wartości przekraczającej 50 000 złotych lub 0,1% sumy aktywów w rozumieniu ustawy o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego, wraz z określeniem beneficjentów pomocy i informacją, czy organ nadzoru wyrażał zgodę na takie działania	27
	c) Wydatków reprezentacyjnych, a także na usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem	27
2.8.	Omówienie instrumentów finansowych	28
	a) Ryzyka: zmiany cen, kredytowego, istotnych zakłóceń przepływów środków pieniężnych oraz utraty płynności finansowej, na jakie narażona jest Spółka	28
	b) Przyjętych przez Spółkę celów i metod zarządzania ryzykiem finansowym, łącznie z metodami zabezpieczenia istotnych rodzajów planowanych transakcji, dla których stosowana jest rachunkowość zabezpieczeń	28
2.9.	Wyszczególnienie pomocy finansowej, łącznie z gwarancjami, otrzymanej od Skarbu Państwa oraz zobowiązań podjętych przez Skarb Państwa w imieniu Spółki	29
2.10.	Zestawienie istotnych transakcji pomiędzy Spółką a podmiotami powiązаныmi	31
2.11.	Przedstawienie stopnia realizacji wyznaczonych do osiągnięcia przez Spółkę wyników ekonomiczno-finansowych oraz w przypadku ich niewykonania podanie przyczyn takiego stanu oraz dalszych zamierzeń w tym zakresie	31
2.12.	Kluczowe finansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością Spółki	32
2.13.	Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością Spółki oraz informacja dotycząca zagadnień pracowniczych i środowiska naturalnego	32

2.14. Syntetyczna analiza ekonomiczno-finansowej podmiotów, w których Spółka posiada akcje/udziały wykazywane jako inwestycje długoterminowe aktywów	32
2.15. Wykaz podmiotów, w których Spółka posiada pośrednio przynajmniej 10% głosów na WZ/ZW	33
3. Przewidywane kierunki rozwoju Spółki	34
3.1. Przedstawienie kierunków rozwoju ze wskazaniem zagrożeń i ryzyka, jakie mogą wystąpić w Spółce	34
3.2. Opis możliwości rozwoju przewidywanej sytuacji finansowej, w tym bilans i rachunek zysków i strat w 2020 roku	38
3.3. Strategia Spółki na najbliższe lata	38
4. Działania restrukturyzacyjne i koszty ich wdrożenia.....	41
5. Informacje dodatkowe	41
6. Inne ważne zdarzenia mające istotny wpływ na działalność jednostki, które nastąpiły w roku obrotowym lub są przewidziane w dalszych latach	42

1. Dane wstępne

Nazwa: EXATEL S.A.

Siedziba: 04-164 Warszawa, ul. Perkuna 47

KRS: 0000044577 (Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy KRS)

NIP: 527-010-45-68

REGON: 011986640

BDO: 000250055

Strona internetowa: www.exatel.pl

Kapitał podstawowy: 576 854 559,00 PLN na dzień 31 grudnia 2019 roku, w tym 8 360 211 akcji zwykłych i uprzywilejowanych o wartości nominalnej 69 PLN każda.

Historia Spółki EXATEL S.A.

Początki działalności EXATEL S.A. sięgają 1993 roku, kiedy to powstała spółka Telekomunikacja Energetyczna TEL-ENERGO Sp. z o.o. W dniu 27 sierpnia 1996 roku podmiot ten przekształcił się w spółkę akcyjną. Następnie w dniu 30 września 2004 roku doszło do połączenia w trybie art. 492 § 1 pkt. 1 KSH spółki Telekomunikacja Energetyczna TEL-ENERGO S.A. (spółka przejmująca) ze spółką Bankowe Przedsiębiorstwo Telekomunikacyjne TELBANK S.A. (spółka przejęta).

Dnia 19 października 2004 roku została zarejestrowana zmiana nazwy firmy z Telekomunikacja Energetyczna TEL-ENERGO S.A. na EXATEL S.A. (dalej „EXATEL”, „Spółka”).

Struktura akcjonariatu EXATEL

W roku 2019 nie doszło do zmian akcjonariatu EXATEL S.A. i na dzień 31 grudnia 2019 roku, według procentowego udziału w kapitale podstawowym, Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej posiada 100% akcjonariatu.

Na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2017 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie wykazu spółek, w których prawa z akcji Skarbu Państwa wykonują inni niż Prezes Rady Ministrów członkowie Rady Ministrów, pełnomocnicy Rządu lub państwowe osoby prawne (Dz.U. 2017 poz. 1164), prawa z akcji EXATEL do dnia 6 grudnia 2019 roku wykonywał Minister Obrony Narodowej.

Od dnia 7 grudnia 2019 roku na podstawie Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 grudnia 2019 roku w sprawie wykazu spółek, w których prawa z akcji Skarbu Państwa wykonują inni niż Prezes Rady Ministrów członkowie Rady Ministrów, pełnomocnicy Rządu lub państwowe osoby prawne, w tym jednoosobowe spółki Skarbu Państwa (Dz.U. 2019 poz. 2369), prawa z akcji EXATEL wykonuje Minister Aktywów Państwowych.

Rada Nadzorcza EXATEL S.A.**Skład Rady Nadzorczej na dzień 1 stycznia 2019 roku:**

Arkadiusz Koper	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Agnieszka Bolesta	Sekretarz Rady Nadzorczej
Andrzej Jarema	Członek Rady Nadzorczej
Tomasz Snażyk	Członek Rady Nadzorczej
Wojciech Stępień	Członek Rady Nadzorczej

Skład Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2019 roku:

Arkadiusz Koper	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Andrzej Jarema	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
Agnieszka Bolesta	Sekretarz Rady Nadzorczej
Agnieszka Glapiak	Członek Rady Nadzorczej
Piotr Guziak	Członek Rady Nadzorczej
Tomasz Snażyk	Członek Rady Nadzorczej
Wojciech Stępień	Członek Rady Nadzorczej

W trakcie roku doszło do następujących zmian w składzie Rady Nadzorczej:

Piotr Guziak	dnia 25 lutego 2019 roku został powołany w skład Rady Nadzorczej.
Andrzej Jarema	dnia 26 lutego 2019 roku został wybrany na Zastępcę Przewodniczącego Rady Nadzorczej.
Agnieszka Glapiak	dnia 23 sierpnia 2019 roku została powołana w skład Rady Nadzorczej.

Po dniu bilansowym tj. po 31 grudnia 2019 roku doszło do następujących zmian w składzie Radzie Nadzorczej:

Arkadiusz Koper	dnia 26 lutego 2020 roku złożył rezygnację z pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej.
Andrzej Leszczyński	dnia 28 lutego 2020 roku został powołany w skład Rady Nadzorczej na funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Zarząd EXATEL S.A.**Skład Zarządu na dzień 1 stycznia 2019 roku:**

Nikodem Bończa-Tomaszewski	Prezes Zarządu
Rafał Magryś	Wiceprezes Zarządu
Marcin Malicki	Wiceprezes Zarządu

Skład Zarządu na dzień 31 grudnia 2019 roku:

Nikodem Bończa-Tomaszewski	Prezes Zarządu
Rafał Magryś	Wiceprezes Zarządu

W trakcie roku doszło do następującej zmiany w składzie Zarządu:

Marcin Malicki dnia 14 listopada 2018 roku złożył wypowiedzenie umowy o świadczenie usług w zakresie zarządzania, ze skutkiem rozwiązującym umowę z dniem 14 lutego 2019 roku tj. ostatni dzień pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu.

1.1. Informacje ogólne o Spółce

a) Ogólny stan gospodarki

Operatorzy telekomunikacyjni w kraju od lat borykają się z tymi samymi problemami tj. spadkiem przychodów i marży z podstawowych usług, poszukiwaniem źródeł nowych wpływów oraz niekorzystnymi regulacjami, mającymi negatywny wpływ na wyniki.

W roku 2019 wprowadzono istotne zmiany krajowych przepisów regulujących sektor telekomunikacyjny i pięciokrotnie zmieniano ustawę Prawo telekomunikacyjne. Największe znaczenie miała nowelizacja dotycząca gospodarki częstotliwościami, która zapewnia Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej nowe uprawnienia w zakresie cofania i odnawiania rezerwacji częstotliwości, a Ministrowi Cyfryzacji kompetencje do wydawania rozporządzeń zobowiązujących do rozdysponowania określonych zasobów częstotliwości we wskazanych terminach. Nowelizacja ta stworzyła podstawy do wygospodarowania i rozdysponowania zasobów częstotliwości niezbędnych do uruchomienia sieci 5G, w szczególności do odzyskania na ten cel częstotliwości wykorzystywanych do emisji telewizyjnych oraz uruchomienia rozdziału częstotliwości w innych zakresach przewidzianych dla tych sieci. W maju 2019 roku weszła w życie nowelizacja Prawa telekomunikacyjnego dotycząca przetwarzania danych osobowych użytkowników usług w sektorze telekomunikacyjnym. W ubiegłym roku trwały już w Ministerstwie Cyfryzacji prace nad

przygotowaniem nowej ustawy, która zastąpi Prawo telekomunikacyjne i będzie implementować w prawie krajowym Europejski Kodeks Łączności Elektronicznej, co planowane jest do grudnia 2020 roku.

Nowelizowana była również ustawa o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (tzw. Megaustawa), w celu dalszego usprawnienia procesów budowy sieci szerokopasmowych. Nowelizacja, która weszła w życie w październiku, zmierza do obniżenia obciążeń finansowych przedsiębiorców telekomunikacyjnych związanych z lokowaniem sieci na gruntach i obiektach infrastruktury publicznej, rozszerzenia obowiązków samorządów w zakresie raportowania o infrastrukturze, zmiany zasad dotyczących kontroli promieniowania elektromagnetycznego oraz utworzenia Funduszu Szerokopasmowego. Rozszerzeniu ulegają obowiązki przedsiębiorców telekomunikacyjnych w zakresie przekazywania danych o posiadanej infrastrukturze, która może być wykorzystana do budowy sieci szerokopasmowych. Prezes UKE kontynuował także poszerzanie tzw. regulacji symetrycznej w zakresie dostępu do infrastruktury budynkowej i kablowej przedsiębiorców telekomunikacyjnych na podstawie art. 139 Prawa telekomunikacyjnego.

Istotne zmiany wynikają bezpośrednio z prawa łączności elektronicznej Unii Europejskiej. Znowelizowane rozporządzenie 2015/2120 wprowadza tzw. regulowane usługi łączności wewnątrzunijnej, które obejmują usługi głosowe i usługi SMS oraz wydane zostały pierwsze akty wykonawcze do Europejskiego Kodeksu Łączności Elektronicznej. Komisja Europejska przedstawiła w grudniu 2019 roku model kosztowy jako podstawę przyszłego aktu delegowanego, który określi ogólnounijne maksymalne stawki za zakańczanie połączeń głosowych w sieci ruchomej (MTR) oraz w sieci stacjonarnej (FTR).

W grudniu 2019 roku Prezes UKE wydał decyzje dotyczące hurtowego rynku świadczenia usługi zakańczania połączeń w publicznych sieciach telefonicznych w stałej lokalizacji w stosunku do ponad 200 operatorów sieci stacjonarnych, w tym także EXATEL. Decyzje te określają rynek właściwy, wskazują każdego operatora jako przedsiębiorcę o znaczącej pozycji rynkowej oraz odpowiednio nakładają, utrzymują i zmieniają obowiązki regulacyjne. Wysokość stawek za zakańczanie połączeń ma być ustalona odrębnymi decyzjami Prezesa UKE, mimo że Komisja Europejska zgłaszając poważne wątpliwości domagała się niezwłocznego obniżenia stawek, gdyż są one utrzymywane zdaniem Komisji na „sztucznie wysokim poziomie”.

Rok 2019 przyniósł liczne zmiany w zakresie gospodarki częstotliwościami. Znowelizowano przepisy wykonawcze dotyczące prowadzenia przetargów, aukcji oraz konkursów na rezerwację częstotliwości, eliminując słabości zidentyfikowane we wcześniejszych postępowaniach. Zmieniono Krajową Tablicę Przeznaczeń Częstotliwości w celu zwiększenia zasobów widma przeznaczonych na świadczenie usług sieci 5G. Prezes UKE zmienił niektóre plany zagospodarowania częstotliwości związane z tym przedsięwzięciem. Trwały

przygotowania do rozdysponowania częstotliwości 3,4 – 3,8 GHz, w ramach których zrezygnowano z przeprowadzenia przetargu i postanowiono o przeprowadzeniu aukcji. Minister Cyfryzacji w drodze rozporządzenia zdecydował o rozdysponowaniu pasma 3,6-3,8 GHz do czerwca 2020 roku. Prezes UKE przeprowadził pierwszą rundę konsultacji projektu dokumentacji aukcyjnej dotyczącej 4 rezerwacji, każda po 80 MHz, a w związku z otrzymanymi uwagami uruchomiono drugą rundę konsultacji. Ministerstwo Cyfryzacji opublikowało aktualizację „Planu Działań Zmiany Przeznaczenia Pasma 700 MHz w Polsce”, który określa działania potrzebne do zwolnienia przez telewizję pasma 700 MHz dla potrzeb związanych z uruchomieniem sieci 5G.

Kolejne przeglądy dotyczące usługi powszechnej w telekomunikacji nie wskazują na ryzyko przywrócenia tej instytucji, natomiast w roku 2019 wydane zostały kolejne rozstrzygnięcia zwiększające obciążenie przedsiębiorców telekomunikacyjnych z tytułu dopłat do kosztu usługi powszechnej za lata wcześniejsze. Jest to związane z uchylaniem decyzji Prezesa UKE przez sądy administracyjne i przyznawaniem przez Prezesa UKE wyższych kwot dopłat na rzecz Orange Polska, co również zwiększa obciążenie finansowe dla EXATEL z tego tytułu.

b) Warunki w branży, w której funkcjonuje Spółka

W ciągu ostatnich kilku lat obserwujemy wyraźny trend konsolidacyjny na rynku telekomunikacyjnym. W efekcie przejęć przez globalnych graczy, liczba funkcjonujących operatorów w poszczególnych regionach świata spada. Trend ten widać szczególnie dobrze na rynkach Ameryki Północnej i Azji, ale również i Europy, gdzie obserwowane jest dążenie do powstania 2-3 paneuropejskich operatorów. Firmy te będą w stanie samodzielnie realizować swoje usługi na terenie starego kontynentu oraz w oparciu o posiadane przez siebie zasoby, będą kontrolować tranzyt transmisji danych na linii wschód-zachód.

Jednym z głównych powodów takiej sytuacji jest „wojna cenowa” na rynku usług hurtowych i detalicznych, duży wpływ regulacji prawnych (szczególnie na rynku Unii Europejskiej) oraz postrzeganie transmisji danych jako towaru masowego. To wszystko powoduje, że działalność operatorów poddawana jest stałej presji finansowej.

Jej głównymi czynnikami są:

- spadek marży podstawowych usług jak transmisja danych,
- malejąca rentowość całego sektora,
- wzrost kosztów utrzymania infrastruktury,
- nieustanny wzrost zapotrzebowania na pasmo.

Aby sprawnie funkcjonować i nadal się rozwijać, firmy telekomunikacyjne na całym świecie szukają nowych ścieżek rozwoju.

Rynek telekomunikacyjny w Polsce

Rynek telekomunikacyjny w Polsce podlega takim samym przemianom, jak rynki światowe. Jednak do ogólnych czynników dochodzą także inne, specyficzne tylko dla naszego regionu. Niewątpliwie sporym utrudnieniem, zaburzającym środowisko konkurencyjne, były i pozostają inwestycje wspierane ze środków publicznych, które często są prowadzone w oderwaniu od rachunku ekonomicznego oraz realnych potrzeb ich końcowych użytkowników. Dodatkowo dochodzą jeszcze kwestie regulacji prawnych – zarówno krajowych, jak i tych wynikających z działalności Komisji Europejskiej. Warty uwagi są także kwestie związane z dodatkowymi obowiązkami dla operatorów w zakresie ochrony przetwarzanych danych osobowych, zobowiązania wynikające z Ustawy o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa czy kwestie regulacji stawek hurtowych za świadczone usługi telekomunikacyjne.

Zauważalne są również i pozytywne trendy. Przede wszystkim widoczny jest wzrost wolumenu i całkowitej wartości usług telekomunikacyjnych i usług powiązanych na rynku biznesowym, konsumenckim i publicznym. Związane jest to z rosnącym znaczeniem technologii IT oraz cyfrowej komunikacji w obecnym życiu społecznym i gospodarczym.

Nadchodząca rewolucja 5. generacji

Wzrost znaczenia technologii telekomunikacyjnej widać także w nadchodzącej rewolucji wdrożenia 5G, do której trwają intensywne przygotowania. EXATEL zaproponował wdrożenie sieci 5G w Polsce w modelu hurtowym w oparciu o częstotliwości 700 MHz. Według koncepcji EXATEL wspólną infrastrukturę zbudowałoby konsorcjum publiczno-prywatne, w którym EXATEL pełniłby m.in. rolę operatora systemu oraz rolę operatora bezprzewodowej sieci łączności specjalnej.

Niezależnie od końcowej decyzji polskiego rządu, jest pewne, że sam proces przejścia z 4G na 5G zdominuje działania branży na lata 2020 – 2030. Szczególnie, że zmiana ta dotyczy nie tylko samych urządzeń końcowych, ale również wymaga ogromnej modernizacji infrastruktury światłowodowej, zarówno na poziomie zwiększenia jej ogólnej przepustowości, jak i technologii zarządzania nią oraz ruchem przez nią przechodzącym.

W tym kontekście należy zwrócić uwagę na ważną zmianę, którą dla rynku operatorskiego przyniesie technologia 5G. Postęp technologiczny sprawia, że wiele rozwiązań opartych o typ hardware można zastąpić odpowiednim oprogramowaniem. To z kolei pozwala szybciej i efektywniej kosztowo dostosowywać sieć do zmieniających się warunków rynkowych. Pozwala to też w sposób scentralizowany zarządzać ruchem w całej rozległej sieci. Wszystko w oparciu o „software defined networks” (SDN, sieć definiowana programowo), czyli sieci sterowanych z poziomu oprogramowania oraz do „network function virtualization” (NFV, wirtualizacja funkcji sieciowych). W efekcie oznacza to także nowe możliwości rozwoju dla

krajowego sektora ICT (ang. Information and Communication Technology) i realny udział polskich przedsiębiorstw w globalnym łańcuchu dostawców rozwiązań dla 5G.

Koniec 2019 roku zakończył się znaczącym postępowaniem zmierzającym do wdrożenia. Podpisane zostało Memorandum of Understanding (MoU), do którego przystąpili EXATEL, Polski Fundusz Rozwoju oraz 4 prywatni operatorzy sieci telefonii komórkowych w Polsce. Porozumienie dotyczy przeprowadzenia analizy modelu biznesowego dla spółki #Polskie5G, która miałaby pełnić funkcję hurtowego operatora ogólnopolskiej bezprzewodowej sieci łączności mobilnej w standardzie 5G w paśmie 700 MHz.

Cyberbezpieczeństwo

Ostatnie miesiące to duże ożywienie w kwestii cyberbezpieczeństwa. Z roku na rok rośnie świadomość zagrożeń płynących z cyberprzestrzeni. Wiąże się to przede wszystkim z:

- gwałtownie wzrastającą liczbą ataków, których celem jest kradzież danych i wymuszenia finansowe przez szantaż ich ujawnienia,
- coraz powszechniejszymi atakami bazującymi na zaufaniu do producentów oprogramowania (tzw. supply chain attacks),
- wzrostem zainteresowania zorganizowanych grup hakerskich atakami na sieci i systemy automatyki przemysłowej, w tym wchodzące w zakres infrastruktury krytycznej państwa,
- coraz większej świadomości kompleksowej ochrony zasobów i wykorzystania usług typu Security Operations Center (SOC), wzrostem wiedzy o skali realnych zagrożeń i ewentualnych strat z nimi związanych.

Oprócz rosnącej świadomości ważne dla rozwoju rynku cyberbezpieczeństwa okazały się akty prawne, które wymagają konkretnych działań. Wśród kluczowych należy wymienić Dyrektywę General Data Protection Regulation „GDPR” tj. Rozporządzenie o Ochronie Danych Osobowych „RODO” oraz Dyrektywę Network and Information Systems Directive „NIS” (Ustawa o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa-UoKSC). Od 2018 roku mocno kształtują one rynek cyberbezpieczeństwa. Ich zapisy wymuszają na przedsiębiorcach, instytucjach publicznych i operatorach usług kluczowych poważne podejście do kwestii stałego monitorowania zdarzeń w sieciach oraz szybką i skuteczną wymianę informacji w tym obszarze, tak by móc samodzielnie wykryć atak oraz w sposób systematyczny na niego zareagować i poinformować swoje otoczenie biznesowe. W praktyce oznacza to większe zainteresowanie ofertą związaną z cyberbezpieczeństwem, rozwojem tych usług i potencjalną szansą dla telekomów, również dla EXATEL.

Cyberbezpieczeństwo a kwestia bezpieczeństwa państwa

Rosnąca świadomość znaczenia cyberprzestrzeni dla całego społeczeństwa widoczna jest także w działaniach polskiego rządu. Zagrożenie cyberatakami dla Państwa zaczyna być traktowane analogicznie do zagrożeń fizycznych jego terytorium. Zauważalne jest to przede

wszystkim w dwóch aspektach. Po pierwsze, zakres ten doczekał się własnych regulacji w postaci Ustawy o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa. Drugim zaś aspektem jest budowa przez sektor publiczny narzędzi i kompetencji do kontroli cyberprzestrzeni, gdzie szczególnie widoczne jest dążenie przez Państwo do aktywnego kształtowania warunków w świecie cyfrowym i zasad w nim panujących. A dzieje to się m.in. poprzez realizowany proces odbudowy kompetencji telekomunikacyjnych czy trwające prace nt. uczestnictwa Państwa we wdrażaniu technologii 5G.

c) Czynniki bezpośrednio zależne od Spółki

Czynniki bezpośrednio zależnymi od Spółki, które mają wpływ na jej działalność jest zakres oferty EXATEL i jej dostosowywanie do zmieniającego się otoczenia biznesowego i oczekiwań klientów.

Usługi świadczone przez EXATEL dzielą się na cztery główne obszary:

- Obszar usług dzierżawy łączy i transmisji danych – usługi połączeń pomiędzy dwiema lub więcej lokalizacjami, realizowane we własnej sieci transportowej EXATEL, będącej jedną z najnowocześniejszych i największych sieci telekomunikacyjnych w Polsce. Rozwiązania z tego obszaru są wykorzystywane do budowy infrastruktury sieciowej, realizacji sieci korporacyjnych, stanowią również łącza podkładowe do realizacji usług głosowych i internetowych.
- Obszar usług głosowych – pełne portfolio usług zapewniających komunikację głosową wraz z usługami dodanymi, takimi jak: infolinia, contact center. Usługi są realizowane zarówno w tradycyjnej technologii ISDN, jak i w technologii IP.
- Obszar cyberbezpieczeństwa – kompleksowe i zintegrowane rozwiązania, bazujące nie tylko na sprawdzonych platformach sprzętowych, ale także na pracy wykwalifikowanych i certyfikowanych specjalistów z zakresu bezpieczeństwa IT, którzy tworzą centrum monitorowania bezpieczeństwa i reagowania na cyberincydenty, czyli Security Operations Center. Czuwa ono nad bezpieczeństwem systemów i sieci zarówno EXATEL, jak i klientów, a w przypadku zagrożenia podejmuje natychmiastową reakcję, aby zapobiec negatywnym skutkom ataku.
- Obszar usług integratorskich – usługi, które uzupełniają i wzbogacają portfolio usług podstawowych. Usługi obejmują między innymi zaprojektowanie, dostawę, konfigurację i utrzymanie złożonych rozwiązań ICT w środowisku u klienta, ale również umieszczonych w Data Center EXATEL.

Obszar usług dzierżawy łączy i transmisji danych

Usługi z tej grupy są skierowane dla operatorów krajowych i zagranicznych, biznesu oraz administracji publicznej. Dla operatorów stanowią one bazę w oparciu, o którą budują własne sieci i świadczą usługi dla własnych klientów. Dla klientów biznesowych dostarczane są usługi sieci korporacyjnej, która pozwala połączyć rozproszone geograficznie oddziały i zapewnić

efektywną komunikację pracowników i wykorzystanie systemów wsparcia biznesu. Klienci z segmentu administracji, dzięki tym rozwiązaniom mogą nie tylko usprawniać pracę w ramach działań operacyjnych, ale i rozwijać nowoczesne e-usługi dla obywateli.

Usługi transmisji danych są dobrze znane na rynku i pozwalają korzystać z szerokiego zakresu sprawdzonych funkcjonalności. Oznacza to, że działania w tym obszarze nie są związane bezpośrednio z rozwojem produktów, ale mają na celu coraz lepszą obsługę, optymalizację kosztową i podnoszenie parametrów jakościowych. Największym wyzwaniem dla usług transmisji danych jest rozbudowa sieci tak, aby sprostać rosnącym wymaganiom klientów (głównie operatorów) w zakresie zapotrzebowania na usługi o coraz wyższych przepustowościach (np. usługi chmurowe czy platformy streamingowe) oraz zapewnić łącza dostępne do lokalizacji biznesowych (obecnych i potencjalnych klientów).

Ważniejsze działania związane z rozwojem usług transmisji danych w 2019 roku objęły:

- Przygotowania do testów komercyjnych rozwiązań technologii SD-WAN,
- Uruchomienie 7 zagranicznego PoP (point of presence) w Pradze,
- Dostęp do zasobów Operatora Chmury Krajowej,
- Ofertę promocyjną Port MIX dla segmentu operatorów,
- Uruchomienie usługi Wavelength,
- Uruchomienie Speedtest serwer,
- Zabezpieczenie ruchu tranzytowego do głównego PoP we Frankfurcie.

Obszar usług głosowych

Obejmuje usługi skierowane do klientów ze wszystkich segmentów rynku, umożliwiając im realizację połączeń głosowych za pomocą rozwiązań m.in. ISDN oraz VoIP.

Ważniejsze działania związane z usługami głosowymi w 2019 roku objęły:

- Przygotowania do modyfikacji oferty usługi Contact Center as a Service,
- Wdrożenie pełnej georedundancji dla platformy realizującej usługi VaaS.

Obszar cyberbezpieczeństwa

Usługi z tego obszaru są skierowane do klientów ze wszystkich segmentów rynku, którzy są narażeni na różne rodzaje ataków internetowych i chcą zachować wysokie bezpieczeństwo swojej sieci teleinformatycznej. Oferta obejmuje wystandaryzowane usługi typu Ochrona przed atakami DDoS, Ochrona przed szkodliwym oprogramowaniem (antymalware), Ochrona przed wyciekiem danych (DLP), Managed Firewall, które mogą być oferowane samodzielnie lub razem z monitorowaniem i reakcją na incydenty przez specjalistów Security Operations Center.

SOC jest niezbędnym elementem nowoczesnej firmy telekomunikacyjnej, który umożliwia zarówno kompleksowe zabezpieczenie własnej infrastruktury sieciowej EXATEL, jak i pozwala

na realizację wyspecjalizowanych usług dla klientów. Działanie własnego SOC oraz zakres pozostałych usług z obszaru bezpieczeństwa stanowi o tym, że oferta EXATEL jest unikatowa na rynku.

Celem działań w obszarze bezpieczeństwa w 2019 roku było zbieranie doświadczeń z konkretnych wdrożeń usług SOC Starter u klientów oraz zwiększenie udziału w rynku podstawowych usług cyberbezpieczeństwa. Istotnym elementem było budowanie świadomości rynku jak realne i częste są ataki oraz jak ważna jest profesjonalna ochrona przed zagrożeniami.

W ramach rozwoju portfolio produktów cyberbezpieczeństwa, największy nacisk w 2019 roku został położony na komercyjne uruchomienie autorskiego systemu ochrony przed atakami DDoS (ang. Distributed Denial of Service) klasy operatorskiej – TAMA. Anty-DDoS to usługa, której celem jest ochrona przez operatora łącza Internetowego klienta przed atakami DDoS. W zależności od sposobu świadczenia usługi, ataki mogą być wykrywane i neutralizowane automatycznie, bądź ochrona może być uruchamiana w porozumieniu z klientem. Ataki DDoS stają się coraz popularniejszą formą działania hackerów na całym świecie. Jeszcze kilka lat temu natężenie ruchu o wielkości 1 Gb/s, emitowanego w kierunku ofiary, uważane było za duże. Dzisiaj można obserwować ataki o natężeniu przekraczającym 1 Tb/s. System TAMA realizujący zadania ochrony przed atakami DDoS w sieci EXATEL to wynik prac w obszarze badawczo-rozwojowym Spółki.

Działania Spółki w tym zakresie w 2019 roku koncentrowały się na zakończeniu realizacji procesu developerskiego systemu TAMA, zamknięciu projektu grantowego, wdrożeniu systemu w sieci EXATEL i włączeniu go w standardowe procesy sprzedaży, uruchamiania i utrzymania usług oraz modyfikacji obecnego produktu Ochrony przed atakami DDoS pod kątem biznesowego i technicznego wykorzystania systemu TAMA, a także jego dalszej komercjalizacji i promocji.

Obszar usług integratorskich

Usługi z tej grupy obejmują usługi zaprojektowania, dostawy, konfiguracji i utrzymania złożonych rozwiązań ICT, zapewnienia Data Center i usługi Sieci LAN.

W tym obszarze głównymi działaniami w 2019 roku było poszukiwanie nowych klientów i sprzedaż rozwiązań ICT w modelu resellerskim (odsprzedaż) oraz realizacja złożonego projektu, dzięki któremu zbudowane zostały niezbędne doświadczenia i kompetencje na potrzeby kolejnych projektów.

d) Współpraca międzynarodowa

Dzierżawa łączy i transmisja danych

W roku 2019 miała miejsce kontynuacja trendów spadkowych w zakresie cen, głównie za usługi Ethernetowe. Rynek polski jest rynkiem dojrzałym, gdzie o wyborze dostawcy decyduje jakość i spełnianie wskaźników KPI oraz cena.

EXATEL odnotował znaczący wzrost sprzedaży usług tranzytowych, podczas gdy na rynku istnieje bardzo duża konkurencja – wszyscy znaczący operatorzy posiadają tranzyt w swoim portfolio produktów. EXATEL poprawił swoją pozycję jako jeden z wiodących operatorów na rynku w zakresie tranzytu wschód-zachód i aby kontynuować tendencje rozwojowe, podjęto decyzję o kolejnym węźle we Frankfurcie. Dodatkowo rozbudowane zostały punkty styku o nowy point of presence w Pradze.

EXATEL jest jednym z wiodących dostawców usługi Ethernet pośród aktywnej konkurencji i pozostaje jednym z ważniejszych partnerów na rynku hurtowym, gdzie coraz większe znaczenie ma posiadanie własnej infrastruktury do budynków biznesowych, centrów logistycznych lub produkcyjnych. Migracja na własną infrastrukturę oraz powiększanie bazy budynków umacnia pozycję EXATEL i zwiększa szanse na pozyskiwanie nowych kontraktów.

Tranzyt Głosu

W roku 2019 EXATEL kontynuował swoją dotychczasową strategię w zakresie międzynarodowej oraz krajowej współpracy międzyoperatorskiej, w tym m.in. skupienie się na odległych rynkach, przede wszystkim na Afryce. Motywowane to było silną presją regulacyjną w obszarze Unii Europejskiej, powodującą zmniejszenie marż. Najbardziej dotyczyło to rynek niemiecki, będący po rynku polskim, najbardziej przychodowym rynkiem dla EXATEL.

Podpisanie szeregu umów międzyoperatorskich z partnerami, we wszystkich strefach geograficznych oraz starania w kierunku rozwoju współpracy z nimi, pozwoliły na dokładną weryfikację potencjału marżowego oraz przychodowego, poszczególnych regionów. Posiadanie silnych partnerstw ze stabilnymi, europejskimi operatorami z krajów takich jak Włochy, Francja czy Hiszpania, w pełni zabezpiecza EXATEL w obszarze posiadania wysokojakościowych dróg do Afryki.

Jednocześnie rozpoczęcie budowania partnerstw z operatorami z Ameryki Łacińskiej wykazało bardzo duży potencjał rozwojowy tego regionu. Unikalność partnerstw w tym regionie w porównaniu do innych operatorów z obszarów CEE oraz CIS, pozwoliła EXATEL na zostanie dostawcą terminacji głosowej na wybrane regiony.

Dużym sukcesem EXATEL było wzmocnienie relacji z największymi operatorami krajowymi. Strategia rozwoju segmentu największych krajowych operatorów telekomunikacyjnych, w połączeniu z rozwijaniem perspektywicznych partnerstw międzynarodowych w najbardziej dochodowych regionach przyniesie wymierne korzyści w roku 2020.

1.2. Informacja o nabyciu akcji własnych

W roku 2019 Spółka nie nabywała akcji własnych.

1.3. Struktura organizacyjna Spółki

Schemat organizacyjny Spółki wg. stanu na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, stanowi załącznik nr 1 do niniejszego sprawozdania.

Spółka nie posiada oddziałów/zakładów produkcji podstawowej oraz oddziałów/wydziałów produkcji pomocniczej.

1.4. Sytuacja kadrowo-płacowa Spółki

1.4.1. Zatrudnienie średnioroczne i stan zatrudnienia na koniec roku

Zatrudnienie w EXATEL na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiło 405 osób. Przeciętne średnioroczne zatrudnienie w Spółce w 2019 roku w podziale na etaty wynosiło 391,7 etatów. Wśród zatrudnionych w EXATEL dominują mężczyźni i stanowią ok. 71% ogółu zatrudnionych, natomiast kobiety stanowią ok. 29% zatrudnionych.

Średnia wieku w EXATEL wynosi 41,5, a średni staż pracy na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniósł ok. 8 lat 6 miesięcy. Wyższe wykształcenie posiada ok. 81% ogółu pracowników EXATEL.

Spółka nie prowadzi działalności o charakterze produkcyjnym, tym samym nie posiada pracowników o takim charakterze.

1.4.2. Przedsięwzięcia z zakresu zmiany zatrudnienia i jego struktury

Na przestrzeni 2019 roku w Spółce dokonywano zmian organizacyjnych na poziomie struktury Spółki jak i wewnątrz komórek organizacyjnych.

Zmianami zostały objęte wszystkie pionory wg właściwości działania. Dokonane zmiany w szczególności miały na celu:

- reorganizację struktur dostosowując je do efektywnej realizacji nowych zadań,
- możliwość świadczenia nowych usług,
- zwiększenie efektywności działań handlowych,
- optymalizację kosztów,

- osiągnięcie korzyści ze zgrupowania zadań,
- zwiększenie efektywności operacyjnej.

Zmiany organizacyjne przeprowadzane są w Spółce na bieżąco, w miarę pojawiających się potrzeb, zarówno wewnętrznych i jak w konsekwencji wyzwań stawianych przez otoczenie rynkowe.

W 2019 roku dokonana została zmiana taryfikatora płacowego, w którym wprowadzono gradacje stanowisk oraz wprowadzono dodatkowe nazwy stanowisk.

1.4.3. System wynagrodzeń obowiązujący w Spółce

Pracownicy są wynagradzani na podstawie:

- Regulaminu Wynagradzania Pracowników EXATEL S.A.

Regulamin Wynagradzania Pracowników jest dokumentem regulującym zasady wynagradzania w Spółce (terminy wypłat, składniki wynagradzania oraz taryfikator na poszczególnych stanowiskach). Opisuje w szczególności zasady przyznawania składników wynagrodzenia (za pracę w godzinach nadliczbowych, porze nocnej i świątecznej) oraz zasady premiowania administratorów odpowiedzialnych za bezawaryjne funkcjonowanie sieci.

- Procedury systemu premiowego, prowizyjnego i oceny postawy pracowników EXATEL S.A.

Podstawową funkcją systemu jest ukierunkowanie działań w organizacji oraz skupienie wykorzystania zasobów na realizacji planowanych celów Spółki, tzw. Management by Objectives (MBO). Model ten polega na kaskadowaniu wspólnych, strategicznych celów Spółki na cele operacyjne, nadawane wszystkim pracownikom od najwyższego do najniższego szczebla, a następnie na bieżącym monitorowaniu stopnia realizacji tych celów oraz ostatecznej ocenie ich wykonania i nagrodzeniu rezultatów. System usprawnia również proces planowania krótko- i długookresowego poprzez uspołnienie działań całej organizacji, priorytetyzację zadań oraz bieżącą kontrolę stopnia realizacji celów operacyjnych i strategicznych.

Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w 2019 roku wynosiło 9 273,26 PLN.

1.4.4. Istotne informacje mające wpływ na sytuację kadrowo-płacową

a) Świadczenia na rzecz pracowników, szkolenia

W 2019 roku został dopracowany Katalog elementów postawy, określający wymagane postawy i zachowania pracowników. Stał się on podstawą systemu oceny wzajemnej w modelu 360, którym objęci są wszyscy pracownicy Spółki. Celem oceny jest dostarczanie pracownikom informacji zwrotnych na temat ich zachowań, wskazanie ewentualnych

obszarów zmian w kulturze organizacyjnej, a także poprawa efektywności zarządzania zasobami ludzkimi w organizacji.

Główne obszary Spółki w zakresie działań szkoleniowych dotyczyły:

- rozwoju kompetencji managerskich,
- rozwoju kompetencji specjalistycznych,
- rozwoju kompetencji proklienckich,
- rozwoju kompetencji organizacyjnych.

Spółka w listopadzie 2019 roku przystąpiła do realizacji programu Pracowniczych Planów Kapitałowych.

b) Zmiany warunków płacy

W roku 2019 została zmieniona Procedura systemu premiowego, prowizyjnego i oceny postawy pracowników EXATEL S.A. która obowiązuje od 2020 roku.

c) Zwolnienia grupowe

W 2019 roku w Spółce nie miały miejsca zwolnienia grupowe.

d) Spory zbiorowe

Spółka nie pozostaje w sporze zbiorowym.

e) Rozwiązanie, zawieszenie, zawarcie zakładowego lub zbiorowego układu pracy

W Spółce nie ma układu zbiorowego pracy.

1.5. Sytuacja majątkowa Spółki

a) Informacja o stanie majątku posiadanego przez Spółkę

Sieć EXATEL

W obszarze rzeczowych składników majątku trwałego na koniec 2019 roku Spółka posiadała ponad 5 700 własnych relacji światłowodowych, których łączna długość wynosi ponad 8 400 km. Dodatkowo na sieć EXATEL składało się ponad 12 000 km sieci (dzierżawa oraz aport) tj. łącznie ponad 20 500 km sieci światłowodowej.

Sieć EXATEL na koniec 2019 roku obejmowała około 530 głównych węzłów agregujących oraz prawie 2 800 węzłów klienckich na terenie całego kraju.

Budynek

Spółka jest właścicielem budynku biurowego przy ul. Perkuna 47 w Warszawie o powierzchni całkowitej 11 395 m².

Grunt

Działka, na której znajduje się budynek, zlokalizowana jest w Warszawie, w dzielnicy Praga-Południe przy ul. Perkuna, w pobliżu trasy szybkiego ruchu ul. Ostrobramskiej. Powierzchnia działki wynosi: 4 835 m². Działka jest w użytkowaniu wieczystym a właścicielem działki jest Skarb Państwa.

Flota samochodowa

Spółka jest właścicielem:

- 1 samochodu osobowego,
- 2 samochodów dostawczych.

b) Informacja dotycząca obiektów socjalno-bytowych

Spółka nie posiada osobnych obiektów socjalno-bytowych. Całokształt zaplecza socjalnego znajduje się w pomieszczeniach Spółki.

c) Zmiany w majątku Spółki w 2019 roku

Stan rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosił 397 075,2 tys. PLN i uległ obniżeniu o 5 634,8 tys. PLN w porównaniu do stanu na koniec roku 2018, ze względu na przesunięcie, na dzień 1 stycznia 2019 z wartości niematerialnych do pozycji aktywa z tytułu prawa do użytkowania, zakupionego prawa wieczystego użytkowania gruntów o wartości netto 6 454 tys. PLN. Łącznie rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne stanowiły na koniec 2019 roku 68,6% aktywów ogółem.

W 2019 roku dokonano zbycia 52 samochodów osobowych za kwotę 1 245 040,67 PLN netto.

d) Informacja o majątku Spółki dzierżawionym innym podmiotom i o dzierżawie przez Spółkę majątku od innych podmiotów

- Najem sieci telekomunikacyjnej

W 2019 roku EXATEL, na potrzeby funkcjonowania rozległej sieci telekomunikacyjnej, wynajmował w ponad 750 lokalizacjach łącznie ok. 8 500 m² powierzchni, na podstawie umów z ponad 220 podmiotami. Dużą część użytkowanej powierzchni firm trzecich Spółka wynajmowała od firm z sektora energetycznego, co wynika z wieloletniej współpracy z tym

sektorem. Drugą istotną grupą podmiotów w zakresie użytkowanej powierzchni stanowią firmy z sektora finansowego.

- **Najem powierzchni**

Grunt o powierzchni 1 500 m² stanowi własność m.st. Warszawy, położony jest w Warszawie w Dzielnicy Praga-Południe, przy ul. Jana Nowaka-Jeziorańskiego i przeznaczony jest na parking Spółki.

Spółka wynajmuje 140 m² powierzchni biurowej oraz 7 miejsc postojowych w Katowicach przy ul. Korfantego.

- **Najem samochodów**

Spółka w drugiej połowie 2019 roku podpisała umowę dotyczącą dostawy w formie leasingu operacyjnego floty samochodowej tj. 53 samochodów osobowych.

- e) Informacja o uzyskaniu przez Spółkę zgody Walnego Zgromadzenia na rozporządzenie składnikami aktywów trwałych o znacznej wartości

Nie dotyczy.

1.6. Wielkość i struktura produkcji i sprzedaży Spółki

- a) Polityka asortymentowa, stopień wykorzystania zdolności produkcyjnych, struktura wieku parku maszynowego i zmiany w tym zakresie, informacje o systemach jakości produkcji

Nie dotyczy.

- b) Rentowność brutto i netto liczona jako stosunek wyniku finansowego (brutto i netto) w danej grupie, do przychodów ze sprzedaży danej grupy wyrobów bez VAT, zgodnie z metodologią GUS, w roku sprawozdawczym i poprzednim

		Rok 2019	Rok 2018
Przychody ze sprzedaży	(w tys. PLN)	366 907,4	380 347,2
Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży	(w tys. PLN)	46 215,2	27 687,8
Zysk/(strata) brutto	(w tys. PLN)	-13 897,4	-22 881,3
Zysk/(strata) netto	(w tys. PLN)	-12 148,3	-20 557,1
Rentowność sprzedaży brutto	(w %)		
wynik brutto ze sprzedaży x 100% / przychody ze sprzedaży		12,6%	7,3%
Rentowność brutto	(w %)		
wynik brutto x 100% / przychody ze sprzedaży		-3,8%	-6,0%
Rentowność netto	(w %)		
wynik netto x 100% / przychody ze sprzedaży		-3,3%	-5,4%

Zysk brutto ze sprzedaży wzrósł w 2019 roku w porównaniu do roku ubiegłego o 18 527,4 tys. PLN, a rentowność sprzedaży brutto wzrosła z 7,3% do 12,6%.

Rentowność działalności Spółki w odniesieniu do wyniku brutto i netto była ujemna, a poziom wskaźników w 2019 roku był wyższy o ponad 2 p.p. w porównaniu do wskaźników z roku 2018.

1.7. Znaczący wzrost niepieniężnych i rzeczowych aktywów trwałych, które wystąpiły w omawianym okresie, bądź są przewidywane w dalszych latach wraz z podaniem źródeł ich finansowania (nakłady zakończone, w toku i rozpoczęte) oraz ich struktura rzeczowa, wynikająca ze strategii Spółki

W 2019 roku Spółka przekazała do użytkowania rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne o łącznej wartości 58 583,0 tys. PLN. Stan rzeczowych aktywów trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych nieoddanych do użytkowania na dzień 31.12.2019 roku wyniósł 42 997,4 tys. PLN.

W 2019 roku Spółka finansowała nakłady inwestycyjne z własnych środków oraz z dotacji na projekty badawczo-rozwojowe (SDNbox oraz TAMA).

Wartość brutto środków trwałych zakupionych w ramach projektu w 2019 roku wynosiła 554,4 tys. PLN, a wartość dotacji związanych z ich zakupem wyniosła 338,6 tys. PLN.

Wartość brutto wartości niematerialnych zakupionych w ramach projektu w 2019 roku wynosiła 125,7 tys. PLN, a wartość dotacji związanych z ich zakupem wyniosła 72,4 tys. PLN.

1.8. Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju technicznego

EXATEL w 2019 roku kontynuował program badawczo-rozwojowy, który stanowi strategiczny aspekt rozwoju Spółki w perspektywie najbliższych lat. Zaawansowane prace badawcze zostały zagregowane wokół dwóch podstawowych projektów dofinansowanych ze środków zewnętrznych i wdrażanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju:

- 1) SDNbox – projekt realizowany w latach 2018-2021, zakłada stworzenie wielofunkcyjnego rozwiązania telekomunikacyjnego, które jest definiowane programowo zgodnie z koncepcją SDN (Software Defined Networking). Efektem projektu będzie urządzenie telekomunikacyjne SDNbox, które będzie mogło zmieniać swoją funkcję w zależności od wymagań stawianych przez klientów. Realizacja projektu pozwoli wzmocnić pozycję EXATEL na rynku dostawców usług telekomunikacyjnych, a także przyczyni się do wzrostu bezpieczeństwa oferowanych usług poprzez wykorzystanie własnych urządzeń.
- 2) TAMA – projekt realizowany w latach 2018-2019, którego celem było stworzenie skalowalnego i wydajnego rozwiązania programistycznego chroniącego sieci

operatorskie przed atakami typu DDoS. W październiku 2019 roku z sukcesem zakończone zostały testy rozwiązania oraz prace przedwdrożeniowe, czego efektem jest funkcjonowanie narzędzia TAMA w sieci EXATEL, chroniącego zarówno EXATEL, jak i wybranych klientów w formie usługi. Rozwiązanie to zostało już skomercjalizowane a pierwszym klientem był państwowy podmiot z grupy tzw. infrastruktury krytycznej.

Ponadto w 2019 roku Spółka przygotowała od podstaw i złożyła dwa wnioski dotacyjne do Narodowego Centrum Badań i Rozwoju na realizację projektów, stanowiących naturalne uzupełnienie dotychczasowych prac:

- 1) SDNcore – projekt jest kontynuacją prac w dziedzinie Software Defined Network, którego celem będzie budowa platformy sieciowej pozwalającej na stworzenie skalowalnej szkieletowej i agregacyjnej sieci transportowej. Przebudowa sieci, a także wdrożenie technologii przyszłości (network slicing), umocni wizerunek EXATEL jako lidera świadczącego elastyczne wsparcie infrastrukturalne dla operatorów 5G. Projekt otrzymał dofinansowanie Narodowego Centrum Badań i Rozwoju i jego rozpoczęcie planowane jest w 2020 roku.
- 2) Projekt ARFA miałby być kontynuacją prac badawczo - rozwojowych w zakresie cyberbezpieczeństwa i stanowi rozwinięcie dotychczas stworzonego narzędzia TAMA. Celem projektu jest rozbudowa autorskiego rozwiązania o nowe techniki i metody ochrony, co pozwoli zwiększyć bezpieczeństwo własnej sieci oraz klientów.

EXATEL konsekwentnie od kilku lat realizuje projekty badawczo-rozwojowe, tworząc własne innowacyjne rozwiązania, które w dłuższej perspektywie mają docelowo przełożyć się na przewagę konkurencyjną Spółki. Realizacja prac badawczych pozwoliła nie tylko stworzyć zespół wysoko wyspecjalizowanych ekspertów odpowiedzialnych za rozwój innowacji, ale także wzmocniła kierunek działalności firmy, oparty o tworzenie autorskich rozwiązań.

1.9. Omówienie stopnia realizacji zleconych przez Walne Zgromadzenie konkretnych zadań do wykonania w Spółce

W 2019 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy nie zleciło konkretnych zadań do wykonania przez Spółkę.

1.10. Ochrona środowiska z uwzględnieniem sankcji i opłat grożących jednostce z tego tytułu

Zgodnie z Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, Spółka podlega obowiązkowi sprawozdawczemu oraz opłatom z tytułu korzystania ze środowiska w zakresie:

- wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza (urządzenia klimatyzacyjne),

- spalania paliw w silnikach spalinowych użytkowanych na potrzeby prowadzonej działalności tj. w samochodach służbowych,
- spalania energetycznego tj. paliwa używanego do rozruchów testowych i pracy agregatów prądotwórczych posiadanych przez Spółkę,
- posiadania urządzeń generujących pole elektromagnetyczne.

Spółka jako podmiot korzystający ze środowiska, realizuje poniższe zobowiązania:

- samodzielnie nalicza opłaty za korzystanie ze środowiska;
- przedkłada wykaz zawierający informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska i wysokości należnych opłat do właściwego ze względu na miejsce korzystania ze środowiska marszałkowi województwa;
- wnosi bez wezwania należne opłaty.

Spółka sporządza raporty do Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania emisjami. Obowiązek raportowania wynika z Ustawy z 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji. Dotyczy on wszystkich podmiotów korzystających ze środowiska w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza.

W marcu 2019 przyjęto Politykę Środowiskową Grupy Kapitałowej EXATEL w celu minimalizowania negatywnego oddziaływania na środowisko naturalne, zarówno na etapie realizowanych inwestycji, jak i w czasie świadczenia usług.

EXATEL zobowiązuje się do:

- ochrony środowiska przed szkodą lub degradacją we wszystkich aspektach działalności;
- stosowania najnowszych dostępnych technologii przyjaznych środowisku;
- spełniania wymagań prawnych oraz innych wymagań dotyczących ochrony środowiska w obszarze działania, dotyczących aspektów środowiskowych;
- ciągłego podnoszenia świadomości ekologicznej pracowników, promowania praktyk i zachowań przyjaznych środowisku, zachęcania pracowników do wspierania Polityki Środowiskowej i poczucia odpowiedzialności za jej realizację;
- ciągłego doskonalenia systemu zarządzania procesami tak aby spełnić wymagania dotyczące ochrony środowiska;
- świadczenia usług dla klientów, mając na względzie ochronę środowiska oraz przepisy prawa.

Zgodnie z przyjętą Polityką Środowiskową, w roku 2019 Spółka wprowadziła selektywną zbiórkę odpadów komunalnych zgodnie z regulacjami obowiązującymi na terenie m.st. Warszawa. Segregacja odpadów pozwoliła na ograniczanie ilości odpadów, które trafiają na wysypiska i zanieczyszczają środowisko, a także obniżyła ponoszone przez Spółkę koszty odbioru odpadów komunalnych.

Zgodnie z Ustawą o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r., w grudniu 2019 roku Spółka złożyła w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego formularz do zarejestrowania w Bazie danych o produktach i opakowaniach (BDO). Do końca roku 2019 podmioty, które wprowadzają na rynek m.in. produkty w opakowaniach, były zobowiązane do rejestracji do BDO. Baza danych o produktach i opakowaniach pozwala na gromadzenie informacji o odpadach i ma zapewnić elektroniczną realizację obowiązków rejestrowych, ewidencyjnych i sprawozdawczych. Rejestr BDO prowadzony jest przez marszałków województw, którzy wpisują do niego przedsiębiorców na ich wniosek lub z urzędu (w zależności od rodzaju prowadzonej działalności). Z uwagi na fakt, że Spółka w ramach prowadzonej działalności, wprowadza na terytorium kraju produkty w opakowaniach, jest zobligowana do rejestracji w bazie danych o produktach i opakowaniach.

1.11. Informacja o stanie ewentualnych roszczeń reprivatyzacyjnych zgłaszanych do majątku Spółki

Wobec Spółki nie są prowadzone roszczenia reprivatyzacyjne.

1.12. Informacja o realizacji programu strategicznego

Strategiczne kierunki rozwoju EXATEL S.A. w roku 2019 były realizowane zgodnie z Planem Finansowym EXATEL S.A. na rok 2019., w zakresie: telekomunikacji, cyberbezpieczeństwa, świadczenia usług ICT, rozbudowy sieci, budowania silnej marki, doskonałości operacyjnej oraz w zakresie innowacyjnych prac badawczo-rozwojowych.

Działania operacyjne Spółki oparte były o rozwój produktów, aktywny marketing, podniesienie przychodów ze sprzedaży oraz efektywność kosztową, a także ukierunkowane były na poprawę rentowności w poszczególnych obszarach. Spółka w 2019 roku osiągnęła wynik netto założony w Planie Finansowym na rok 2019.

1.13. Sprawozdanie ze stosowania dobrych praktyk, wydawanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym

Spółka w swoich działaniach uwzględnia stosowanie dobrych praktyk w oparciu o dokumenty publikowane przez Prezesa Rady Ministrów. Wytyczne implementowane są do wewnętrznych dokumentów EXATEL w zakresie działania spółki Skarbu Państwa. W 2019 roku stosowano wytyczne w szczególności w oparciu o następujące dokumenty opublikowane przez KPRM:

- zasady nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa,
- wytyczne dotyczące procedury wyboru i współpracy z firmą audytorską,
- wytyczne dla spółek z udziałem Skarbu Państwa sporządzających sprawozdanie finansowe za rok 2019.

2. Dane ekonomiczno-finansowe

2.1. Omówienie struktury kosztów Spółki

w tys. PLN	Rok 2019	Rok 2018	zmiana	% zmiana
Koszty w układzie rodzajowym				
Amortyzacja oraz odpisy aktualizujące	70 168,8	69 394,5	774,3	1,1%
Zużycie materiałów i energii	7 245,5	6 218,1	1 027,5	16,5%
Usługi obce	231 126,4	260 296,7	-29 170,2	-11,2%
Podatki i opłaty	6 236,9	7 074,1	-837,2	-11,8%
Koszty świadczeń pracowniczych	61 567,0	64 689,3	-3 122,3	-4,8%
Pozostałe koszty rodzajowe	2 476,7	2 362,1	114,6	4,9%
Koszty według rodzaju, razem	378 821,3	410 034,7	-31 213,4	-7,6%
Zmiana stanu produktów	106,2	-106,2	212,4	-
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki	-3 665,2	-4 528,4	-863,2	-19,1%
Koszty sprzedaży	-13 221,1	-13 752,5	-531,4	-3,9%
Koszty ogólnego zarządu	-41 349,1	-38 988,1	2 361,0	6,1%
Koszt własny sprzedaży	320 692,2	352 659,4	-31 967,3	-9,1%

Amortyzacja

Wzrost wartości amortyzacji w 2019 roku w porównaniu do odpisów dokonanych w roku ubiegłym wynika z wdrożenia od stycznia 2019 prawa do użytkowania aktywów wg MSSF 16. Bez implementacji nowego standardu amortyzacja uległaby zmniejszeniu.

Zużycie materiałów i energii

Koszty materiałów i energii uległy zwiększeniu w porównaniu do roku ubiegłego o 16,5%. Wzrost ten związany jest głównie ze zwiększeniem kosztów energii elektrycznej.

Usługi obce

Koszty usług obcych uległy znaczącemu zmniejszeniu w porównaniu do roku ubiegłego. Największą pozycją tych kosztów, odpowiadającą za ich spadek w porównaniu do roku 2018, są koszty rozliczeń międzyoperatorskich. Ich poziom jest bezpośrednio związany z niższym poziomem przychodów z usług głosowych.

Podatki i opłaty

Poziom kosztów podatków i opłat uległ zmniejszeniu w porównaniu do roku ubiegłego o 11,8%. Spadek ten wynikał głównie z utworzenia w 2018 roku rezerwy na dopłaty do usługi powszechnej.

Koszty świadczeń pracowniczych

Koszty świadczeń pracowniczych były niższe niż w roku ubiegłym o 4,8%. Spadek ten wynikał przede wszystkim z mniejszych niż w 2018 roku kosztów związanych z systemem premiowo-prowizyjnym.

Pozostałe koszty rodzajowe

Pozostałe koszty rodzajowe wzrosły w porównaniu do roku ubiegłego o 4,9%. Większa wartość tej pozycji związana była m.in. z poniesieniem wyższych niż w 2018 roku kosztów ubezpieczeń.

2.2. Omówienie pkt 2.9. i 2.10. Dodatkowych informacji i objaśnień, tj. wyszczególnienie poniesionych w ostatnim roku i planowanych na następny rok nakładów na niefinansowe aktywa trwałe i na ochronę środowiska, a także omówienie kwot i charakteru poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie

Nie dotyczy.

2.3. Omówienie poręczeń i gwarancji udzielonych przez Spółkę

Nie dotyczy.

2.4. Wykaz głównych należności Spółki

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności na dzień 31.12.2019 roku wynosiły 52 841,01 tys. PLN, w tym należności nieprzeterminowane wynosiły 49 434,57 tys. PLN.

Okres przeterminowania	Wartość brutto w tys. PLN	Udział %	Odpis aktualizujący w tys. PLN	Wartość netto w tys. PLN
Należności przeterminowane do 3 miesięcy	4 940,56	31%	1 534,12	3 406,44
Należności przeterminowane powyżej 3 do 6 miesięcy	5 324,59	34%	5 324,59	0,00
Należności przeterminowane powyżej 6 do 12 miesięcy	255,24	2%	255,24	0,00
Należności przeterminowane powyżej 12 miesięcy	5 299,21	33%	5 299,21	0,00
RAZEM	15 819,60	100%	12 413,16	3 406,44

<i>Udział należności spornych i w należnościach ogółem</i>	2 156,33	3%	2 156,33	0,00
Należności ogółem	65 254,17	100%	12 413,16	52 841,01

2.5. Zobowiązania Spółki ogółem

- a) Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania na dzień 31.12.2019 roku wynosiły 55 985,82 tys. PLN.
- b) Zobowiązania przeterminowane na dzień 31.12.2019 roku wynosiły 6 235,87 tys. PLN. Spółka na dzień 31.12.2019 roku nie posiadała zobowiązań przeterminowanych wobec budżetu.

2.6. Korzystanie z kredytów bankowych przez Spółkę

Spółka w 2019 roku finansowała działalność przede wszystkim z własnych środków i nie korzystała z kredytów bankowych.

2.7. Zestawienie kwotowe i podmiotowe

- a) Przekazanych przez Spółkę darowizn lub zawarcia innej umowy o podobnym skutku o wartości przekraczającej 20 000 złotych lub 0,1% sumy aktywów w rozumieniu ustawy o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego

W roku 2019 Spółka nie przekazywała darowizn i nie zawierała umów o podobnym skutku o wartości przekraczającej 20 000 złotych lub 0,1% sumy aktywów.

- b) Dokonanych przez Spółkę zwolnień z długu lub zawarcie innej umowy o podobnym skutku o wartości przekraczającej 50 000 złotych lub 0,1% sumy aktywów w rozumieniu ustawy o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego, wraz z określeniem beneficjentów pomocy i informacją, czy organ nadzoru wyrażał zgodę na takie działania

Spółka w 2019 roku nie dokonała zwolnień z długu i nie zawarła innych umów o podobnym skutku o wartości przekraczającej 50 000 złotych lub 0,1% sumy aktywów w rozumieniu ustawy o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego.

- c) Wydatków reprezentacyjnych, a także na usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem

Wydatki reprezentacyjne

W roku 2019 na wydatki związane z reprezentacją została poniesiona kwota blisko 240 000 PLN. W ramach powyższej pozycji zawarte zostały koszty ponoszone w zakresie bieżących działań biznesowych Spółki.

Wydatki za usługi prawne oraz wydatki na usługi doradztwa związane z zarządzaniem

W 2019 roku wydatki na zewnętrzne usługi prawne i doradcze wyniosły ogółem 319 388,30 PLN. Powyższa kwota uwzględnia poniesione koszty związane ze świadczonymi zewnętrznymi usługami prawnymi i doradczymi, obejmującymi w szczególności obsługę prawną, konsultacje, opinie prawne, ekspertyzy regulacyjne, zastępstwa procesowe oraz koszty związane z badaniem sprawozdań przez biegłego rewidenta.

Wydatki na usługi marketingowe, w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej

W roku 2019 wydatki na usługi marketingowe, w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej w EXATEL wyniosły 1 589 446 PLN.

Działania marketingowe i public relations obejmowały:

- Działania związane z pozyskiwaniem nowych klientów z wykorzystaniem narzędzi marketingu cyfrowego i bezpośredniego;
- Kampanie reklamowe i promocja oferty EXATEL, ze szczególnym naciskiem na produkty własne, a zwłaszcza na projekty TAMA i SDNbox;
- Promowanie najważniejszych filarów działalności firmy tj. telekomunikacji, cyberbezpieczeństwa, usług integratorskich oraz innowacyjności, poprzez działania PR w mediach tradycyjnych i społecznościowych;
- Projekty konferencyjne ukierunkowane na budowanie świadomości marki EXATEL oraz jej wizerunku wśród kluczowych grup docelowych Spółki.

Wszystkie wyżej wymienione działania prowadzone były w oparciu o przygotowane założenia, plany i harmonogramy działań oraz w ramach zaplanowanego i przyjętego budżetu na rok 2019.

2.8. Omówienie instrumentów finansowych

- a) Ryzyka: zmiany cen, kredytowego, istotnych zakłóceń przepływów środków pieniężnych oraz utraty płynności finansowej, na jakie narażona jest Spółka
- b) Przyjętych przez Spółkę celów i metod zarządzania ryzykiem finansowym, łącznie z metodami zabezpieczenia istotnych rodzajów planowanych transakcji, dla których stosowana jest rachunkowość zabezpieczeń

Sposoby zarządzania ryzykiem finansowym i rynkowym w postaci:

- Ryzyka płynności,

- Ryzyka stopy procentowej,
- Ryzyka walutowego,
- Ryzyka cenowego,
- Ryzyka kredytowego,

zostały opisane w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.

2.9. Wyszczególnienie pomocy finansowej, łącznie z gwarancjami, otrzymanej od Skarbu Państwa oraz zobowiązań podjętych przez Skarb Państwa w imieniu Spółki

Spółka otrzymuje dofinansowania z funduszy UE oraz funduszy krajowych w ramach realizacji dwóch prowadzonych projektów badawczo-rozwojowych.

Projekt SDNbox

Celem projektu jest stworzenie w ciągu trzech lat prototypu polskiej programowalnej platformy sprzętowej SDNbox do sieci telekomunikacyjnej.

EXATEL wraz z polską firmą Enamor International Sp. z o.o., otrzymał dofinansowanie ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój na realizację projektu badawczo-rozwojowego SDNbox – umowa o dofinansowanie została podpisana w dniu 27 sierpnia 2018 roku.

Stworzenie własnego urządzenia pozwoli Spółce osiągnąć następujące długofalowe cele rynkowe:

- wprowadzenie nowych produktów do portfolio usługowego w domenie transmisji danych,
- poprawę efektywności kosztowej świadczonych usług telekomunikacyjnych, która przełoży się na lepszą konkurencyjność na rynku operatorów telekomunikacyjnych,
- rozwój rynku dostawców komponentów urządzeń oraz rozwiązań programowych dla SDNbox,
- wprowadzenie urządzenia do obrotu rynkowego,
- aktywizację środowiska konstruktorów urządzeń i sieci telekomunikacyjnych,
- tworzenie nowych miejsc pracy w przedsiębiorstwie oraz jednostkach współpracujących, w ramach efektu dyfuzji zewnętrznej.

Projekt SDNbox będzie realizowany z wykorzystaniem podejścia SDN. Gotowy produkt ma powstać po 36 miesiącach pracy. W tym czasie urządzenie zostanie przetestowane w praktyce.

Okres realizacji projektu:

- 36 miesięcy (czerwiec 2018 roku – maj 2021 roku).

Budżet:

- Wartość Projektu dla EXATEL: 11 940 582,35 PLN;

- Maksymalna łączna wysokość dofinansowania z funduszy UE wynosi: 7 619 894,79 PLN.

Stan budżetu:

- Otrzymana łączna kwota dofinansowania w 2019 roku: 2 497 315,95 PLN.

Projekt TAMA

Celem projektu jest budowa autorskiego rozwiązania przeciwdziałającego atakom typu DDoS (ang. Distributed Denial of Service) w sieciach operatorskich i jego wdrożenie w EXATEL. EXATEL (Lider projektu) oraz Politechnika Warszawska (Konsorcjant) otrzymały w 2018 roku dofinansowanie ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju na projekt TAMA w ramach programu CyberSecIdent – umowa o finansowanie została podpisana w dniu 30 maja 2018 roku. Projekt dotyczy budowy autorskiego rozwiązania przeciwdziałającego atakom typu DDoS w sieciach operatorskich. Projekt został zakończony sukcesem i skutecznie skomercjalizowany.

Wprowadzenie nowego rozwiązania pozwoli na wzrost konkurencyjności Spółki poprzez rozszerzenie portfolio usług, wzrost przychodów w wyniku sprzedaży nowych/rozszerzonych usług i minimalizację kosztów działalności, dzięki ograniczeniu użycia rozwiązań firm zewnętrznych. Istotnym celem projektu jest częściowe uniezależnienie się od rozwiązań zagranicznych i rozwój innowacyjności Spółki dzięki współpracy z jednostką naukową.

Okres realizacji projektu:

- 18 miesięcy (maj 2018 roku – październik 2019 roku).

Budżet:

- Wartość Projektu dla EXATEL: 4 670 570 PLN;
- Dofinansowanie NCBR (fundusze krajowe): 2 963 446 PLN.

Stan budżetu:

- Otrzymana od NCBR kwota netto dofinansowania w 2019 roku: 692 003,93 PLN.

Projekt SDNcore

Przedmiotem projektu jest stworzenie programowalnej platformy SDNcore, która umożliwi budowę łatwo skalowalnej szkieletowej i agregacyjnej sieci SDN (Software Defined Network) stanowiącej dźwignię wdrożenia sieci 5G w Polsce. Platforma SDNcore projektowana jest z myślą o wirtualizacji sieci. Umożliwi ona tzw. "network slicing", co jest jedną z głównych technik związanych z siecią 5G oraz pozwoli na wdrożenie nowatorskiej usługi NaaS, umożliwiającej współdzielenie infrastruktury sieciowej przez operatorów.

Projekt SDNcore został w 2019 roku rekomendowany do dofinansowania ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju ramach programu Ścieżka dla Mazowsza. Umowa o dofinansowanie została podpisana w dniu 30 grudnia 2019 roku, natomiast gotowy produkt ma powstać po 36 miesiącach pracy.

Okres realizacji projektu:

- 36 miesięcy (maj 2020 roku – kwiecień 2023 roku).

Budżet:

- Wartość Projektu dla EXATEL: 22 885 816,18 PLN;
- Maksymalna łączna wysokość dofinansowania z NCBR wynosi: 14 113 936,23 PLN.

Stan budżetu:

- Otrzymana łączna kwota dofinansowania w 2019 roku: 0 PLN.

2.10. Zestawienie istotnych transakcji pomiędzy Spółką a podmiotami powiązаныmi

Spółka dokonuje transakcji z jednostkami powiązаныmi w oparciu o ceny rynkowe. Do jednostek powiązanych EXATEL zalicza spółkę zależną ENERGO-TEL S.A. Łączna wartość transakcji z jednostkami powiązаныmi została przedstawiona w poniższej tabeli.

	Podmioty zależne od Spółki	Podmioty niepowiązane	Razem
Przychody ze sprzedaży	646 921,18	366 260 430,42	366 907 351,60
Pozostałe przychody operacyjne	2 669,22	6 725 921,67	6 728 590,89
Przychody finansowe		652 374,10	652 374,10
Koszty działalności operacyjnej	10 912 659,21	367 908 689,32	378 821 348,53
Pozostałe koszty operacyjne		4 235 747,22	4 235 747,22
Strata z tytułu odpisów aktualizujących należności		7 962 668,81	7 962 668,81
Koszty finansowe		724 933,59	724 933,59

2.11. Przedstawienie stopnia realizacji wyznaczonych do osiągnięcia przez Spółkę wyników ekonomiczno-finansowych oraz w przypadku ich niewykonania podanie przyczyn takiego stanu oraz dalszych zamierzeń w tym zakresie

w tys. PLN	Wykonanie 2019	Plan 2019	Odchylenie
Przychody	366 907,4	391 280,1	-24 372,7
Koszty	375 262,4	409 793,2	-34 530,8
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej	-13 824,8	-14 818,6	993,8
Zysk/(strata) netto	-12 148,3	-12 470,0	321,7
EBITDA	56 344,0	57 704,1	-1 360,1

Spółka w 2019 roku osiągnęła wyższy wynik z działalności operacyjnej i wynik netto niż założone w Planie Finansowym na ten rok.

Wynik z działalności operacyjnej oraz wynik netto były ujemne, ale wykazały poprawę zarówno w porównaniu do roku ubiegłego, jak również do wielkości zakładanych w Planie Finansowym. EBITDA osiągnięta w 2019 roku była wyższa niż w roku ubiegłym o 24% oraz niższa niż planowana o 2%.

Osiągnięcie lepszych wyników było możliwe głównie dzięki dynamizacji sprzedaży w obszarach transmisji danych, dzierżawy łącza oraz bezpieczeństwa. W obszarze usług głosowych w 2019 roku nastąpił znaczący spadek przychodów, który nie wpłynął negatywnie na wynik na sprzedaży. Natomiast utworzone odpisy aktualizujące wartość należności miały wpływ na wynik z działalności operacyjnej, wynik netto i EBITDA.

2.12. Kluczowe finansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością Spółki

	Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017
Rentowność sprzedaży netto ROS (w %)			
wynik finansowy netto x 100% / przychody netto	-3,3%	-5,4%	-5,0%
Rentowność kapitału własnego ROE (w %)			
wynik finansowy netto x 100% / (kapitał własny - wynik finansowy netto)	-2,5%	-4,1%	-3,9%
Stopa zadłużenia (w %)			
zobowiązania razem x 100% / aktywa	18,9%	18,1%	18,1%
Wskaźnik płynności			
aktywa obrotowe / zobowiązania krótkoterminowe	167,7%	180,8%	207,4%

Wskaźniki rentowności sprzedaży netto oraz kapitału własnego w 2019 roku były ujemne, ale wyższe od wskaźników za rok ubiegły odpowiednio o 2,1 p.p i 1,6 p.p.

Wskaźnik płynności bieżącej utrzymał się na stosunkowo wysokim poziomie, a stopa zadłużenia na koniec 2019 roku wyniosła 18,9%.

Poziom wskaźników świadczy o bezpiecznej kondycji finansowej Spółki oraz o możliwościach finansowania bieżącej działalności Spółki z własnych środków. W obecnej sytuacji - dla zwiększenia bezpieczeństwa finansowego - EXATEL rozważa korzystanie z finansowania zewnętrznego przy realizacji wybranych projektów rozwojowych realizowanych w Spółce.

2.13. Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością Spółki oraz informacja dotycząca zagadnień pracowniczych i środowiska naturalnego

Nie wystąpiły.

2.14. Syntetyczna analiza ekonomiczno-finansowej podmiotów, w których Spółka posiada akcje/udziały wykazywane jako inwestycje długoterminowe aktywów

EXATEL posiada 100% akcji spółki ENERGO-TEL S.A., która świadczy usługi dla EXATEL w zakresie utrzymania sieci, podłączania klientów w całej Polsce i prowadzenia inwestycji liniowych oraz prowadzi działalność na rzecz innych podmiotów.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku wartość akcji ENERGO-TEL S.A. w księgach EXATEL wynosiła 2 903,30 tys. i pozostała na niezmienionym poziomie w stosunku do roku poprzedniego. Spółka ENERGO-TEL S.A. generuje dodatnie wyniki i jest w stabilnej kondycji finansowej.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku EXATEL posiadał następujący udział procentowy głosów na Walnych Zgromadzeniach i Zgromadzeniach Wspólników:

Spółka ENERGO-TEL S.A.

ENERGO-TEL S.A. jako spółka zależna wchodząca w skład Grupy Kapitałowej EXATEL, w której EXATEL posiada 100% głosów, prowadzi zarobkową działalność gospodarczą, usługową i handlową na rachunek własny i w pośrednictwie. Posiada 20 zespołów terenowych w 16 miastach na terenie całego kraju i zatrudnia ponad 130 pracowników. ENERGO-TEL jako spółka zależna jest istotnym podmiotem w działalności EXATEL z uwagi na wieloletnie doświadczenie w zarządzaniu siecią EXATEL, zintegrowane systemy oraz procedury działań przy realizacji inwestycji i usuwaniu awarii. Struktura rozproszona na terenie całego kraju pozwala na skuteczne realizowanie zadań związanych zarówno z usuwaniem awarii i utrzymaniem sieci, jak i z realizacją nowych usług dla klientów EXATEL. ENERGO-TEL posiada również doświadczenie w obsłudze infrastruktury krytycznej ogólnopolskiego operatora telekomunikacyjnego obsługującego klientów specjalnych oraz doświadczenie w zapewnieniu ciągłości działania usług telekomunikacyjnych i teleinformatycznych mających bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo dostaw energii elektrycznej. ENERGO-TEL wykonuje również zadania na rzecz obronności Państwa.

Główny zakres działalności ENERGO-TEL obejmuje:

- budowę i eksploatację sieci światłowodowej w całej Polsce,
- budowę i eksploatację sieci radiowej i radioliniowej,
- utrzymanie i serwis węzłów łączności wraz z urządzeniami telekomunikacyjnymi,
- projektowanie i instalację sieci wewnątrzbudynkowych wraz z instalacją urządzeń,
- wykonywanie pomiarów telekomunikacyjnych przy użyciu nowoczesnego sprzętu pomiarowego.

Spółka QBiTT Sp. z o.o.

QBiTT Sp. z o.o. została związana w dniu 5 września 2017 roku przez EXATEL oraz Polską Grupę Zbrojeniową S.A. i na dzień 31 grudnia 2018 roku, EXATEL posiadał 40% głosów. W dniu 10 stycznia 2019 roku EXATEL dokonał sprzedaży 40% udziałów należących do Spółki i tym samym nie posiada już żadnych udziałów w QBiTT Sp. z o.o.

2.15. Wykaz podmiotów, w których Spółka posiada pośrednio przynajmniej 10% głosów na WZ/ZW

Nie dotyczy.

3. Przewidywane kierunki rozwoju Spółki

3.1. Przedstawienie kierunków rozwoju ze wskazaniem zagrożeń i ryzyka, jakie mogą wystąpić w Spółce

Przynależność do Skarbu Państwa i długoletnia współpraca z sektorem publicznym umacniają pozycję EXATEL jako bezpiecznego i stabilnego partnera. Spółka zamierza kontynuować budowę pozycji w zakresie usług o znaczeniu strategicznym świadczonych dla sektora publicznego. Kierunek ten zakłada, aby strategicznym klientom, takim jak resort obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji, spraw zagranicznych czy sektorowi wojskowemu, świadczył bezpieczny i zaufany dostawca pozostający pod kontrolą Skarbu Państwa. Jednocześnie Spółka zamierza umacniać swoją obecność w sektorze komercyjnym oraz działalność na rynku międzynarodowym. EXATEL rozszerza swoje portfolio o nowe usługi, w szczególności usługi z zakresu audytów i szkoleń cyberbezpieczeństwa, łączności satelitarnej oraz bezprzewodowej łączności mobilnej, w tym 5G.

Spółka planuje realizować dalsze projekty inwestycyjne w obszarze sieci dostępowej oraz w zakresie rozwoju nowych produktów związanych m.in. z łącznością satelitarną i projektami badawczo-rozwojowymi. Pozwoli to na rozszerzenie katalogu oferowanych produktów i usług, a co za tym idzie zwiększenie przychodów Spółki.

W celu osiągnięcia wskaźników efektywności i realizacji obranych kierunków strategicznych, priorytetami dla obszaru produktowego w 2020 roku jest zwiększenie szybkości realizowanych wdrożeń i celne reagowanie na rzeczywiste potrzeby klientów. Główne działania związane z rozwojem produktów nadal będą koncentrować się na obszarze cyberbezpieczeństwa. Jednocześnie Spółka zamierza rozwijać kompetencje integratorskie.

Cyberbezpieczeństwo

Celem rozbudowy usług bezpieczeństwa cybernetycznego jest rozwijanie specjalizacji w tym obszarze oraz posiadanie oferty, która będzie realną odpowiedzią dla rosnących i ciągle zmieniających się wymagań rynku. Dodatkowo ważnym obszarem jest również optymalizacja systemowa, funkcjonalna i finansowa portfolio obecnie posiadanych usług.

Działania związane z rozwojem produktu będą koncentrowały się na zaoferowaniu rozwiązań, które w jeszcze większym stopniu dadzą gwarancję kompleksowego podejścia do zarządzania bezpieczeństwem całości infrastruktury i szybszej identyfikacji zaawansowanych cyberataków. Obok działań związanych bezpośrednio z rozwojem produktów, równie ważne dla wzrostu sprzedaży rozwiązań są działania mające na celu umacnianie pozycji EXATEL jako eksperta na rynku.

Działania w obszarze transmisji danych

Istotna dla tej grupy usług jest stała modernizacja sieci w celu skracania czasu dostarczenia i rekonfiguracji usług, utrzymania wysokiej jakości oraz możliwości zaoferowania usług spersonalizowanych, zgodnie z wymaganiami klienta.

Najważniejsze działania związane z rozwojem produktów w obszarze telekomunikacyjnym w 2020 roku obejmą: rozwój oferty transmisji danych, budowanie ofert łączonych – pakietyzacja usług, przygotowanie do świadczenia usług w architekturze Software Defined Network (SDN), optymalizację kosztów świadczenia usług transmisji danych i zasobów Internetu.

Rozwój sieci

Rozbudowa sieci szkieletowej EXATEL to jeden z ważniejszych obszarów, który pozytywnie wpłynie na możliwości sprzedażowe Spółki. Podstawowym celem jest utrzymanie wysokiego poziomu jakości i zwiększenie możliwości zarządzania usługami, co pozwoli szybko wprowadzać do sprzedaży usługi wykraczające poza standard bądź personalizowane zgodnie z wymaganiami klienta. Rozbudowa sieci stanowi podstawowy element działań w obszarze usług sieciowych. Jednocześnie prowadzone będą działania produktowe, które pozwolą na zbudowanie portfolio alternatywnych rozwiązań dostępowych oraz sieć satelitarną.

Łącza satelitarne stanowią jeden ze sposobów na rozszerzenie portfela rozwiązań dostępowych stosowanych przez EXATEL. Jest to szczególnie ważne w kontekście możliwości zapewnienia łączności głosowej i transmisji danych dedykowanej dla sektorów krytycznych, obsłużenia w sposób kompleksowy dużych projektów ogólnopolskich, a także podłączania lokalizacji klienta za granicą.

Plany rozwoju w tym obszarze są związane z koncepcją budowy sieci 5G w Polsce i uruchomieniem spółki #Polskie5G.

Badania i Rozwój

Strategicznym celem realizowanego w Spółce programu badawczo-rozwojowego jest stworzenie w perspektywie kilku lat innowacyjnych produktów i usług, a poprzez komercjalizację wyników badań, uzyskanie dodatkowych przychodów i rozwój na rynkach.

W 2020 roku Spółka zamierza kontynuować realizację projektów badawczo-rozwojowych. Kompleksowe i przemyślane prowadzenie własnych projektów badawczo-rozwojowych docelowo ma przynieść dodatkowe oszczędności w ramach codziennej działalności. Nie bez znaczenia jest także rozwój kompetencji pracowników realizujących prace badawczo-rozwojowe i możliwość pozyskania do projektów nowych pracowników o wysokich kompetencjach.

Cyfrowa transformacja EXATEL

Wśród działań EXATEL zmierzających do zwiększenia doskonałości operacyjnej Spółki, wynikającej głównie z potrzeby usprawnienia procesów wewnętrznych i optymalizacji kosztów finansowych i ludzkich pochłanianych przez procesy back-office, są podjęte działania w zakresie wdrożenia zintegrowanego rozwiązania typu ERP, centralnego rozwiązania wspomagającego bieżącą działalność operacyjną EXATEL.

W ramach działań w tym obszarze przewiduje się digitalizację procesów back-office na przestrzeni trzech lat. Wdrożenie centralnego narzędzia wspierającego działalność operacyjną Spółki oraz jego integracja z innymi istotnymi systemami obsługującymi obszar sprzedaży takimi jak CRM, równoległe rozwijanymi, pozwoli na optymalizację procesów nowoczesnej obsługi sprzedaży i obsługi klienta, tym samym wzrost konkurencyjności i szans sprzedażowych.

Zagrożenia i ryzyka, jakie mogą wystąpić w Spółce

Na działalność EXATEL i jej przyszłe wyniki finansowe mogą mieć wpływ poniższe, zidentyfikowane główne czynniki ryzyka:

Rodzaj czynników ryzyka	Kluczowe czynniki ryzyka
ryzyka rynkowe i przychodowe	<ul style="list-style-type: none"> • Stała, silna presja cenowa w segmentach usług świadczonych przez Spółkę, wymuszona przez agresywną politykę cenową innych operatorów. • Wzrost stawek za zakańczanie połączeń – w wyniku zmiany warunków rozliczeń możliwy jest zarówno wzrost kosztów EXATEL, jak również utrata ruchu hurtowego za pośrednictwem sieci EXATEL. • Konkurencja ze strony operatorów linii światłowodowych zbudowanych dzięki dotacjom budżetowym, takim jak regionalne sieci szerokopasmowe oraz właścicieli infrastruktury telekomunikacyjnej, dla których telekomunikacja nie jest głównym źródłem przychodu, związanych m.in. z branżą energetyczną, kolejową, przesyłu surowców. • Nałożenie przez regulatora obowiązku dostępu telekomunikacyjnego dzierżawienia włókien innym operatorom na warunkach określonych przez UKE, co - dzięki skorzystaniu z łączy Spółki - może bezpośrednio przełożyć się na liczbę złożonych przez nich ofert konkurencyjnych wobec EXATEL. • Konsekwencje dokonywanej w ostatnich latach konsolidacji rynku i przejmowania firm z branży

	<p>telekomunikacyjnej przez inne podmioty, czego rezultatem może być dalszy spadek marż oraz ograniczenie zapotrzebowania na dzierżawę łączy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zagrożenia związane z pandemią wywołaną wirusem SARS-CoV-2 przy długotrwałym załamaniu konsumpcji i pogorszeniu się sytuacji gospodarczej w kraju i na świecie, spowodują, że wzrośnie ryzyko znacznego spadku przychodów i negatywnego wpływu na wyniki finansowe Spółki w roku 2020 i w latach kolejnych.
<p>ryzyka operacyjno-kadrowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Trudności w pozyskaniu i utrzymaniu pracowników ze względu na stałą presję związaną ze wzrostem wynagrodzeń na rynku pracy w sektorze ICT. • Opóźnienie w procesie cyfrowej transformacji EXATEL. • Zagrożenia związane z pandemią wywołaną wirusem SARS-CoV-2, w przypadku jej długookresowego trwania, mogą w bardzo istotny sposób wpłynąć na organizację pracy i stan zdrowia pracowników.
<p>ryzyka regulacyjno-prawne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zmiana strategii cyberbezpieczeństwa Państwa, co wpływa na kierunki strategiczne Spółki jako organizacji wyspecjalizowanej w dziedzinie cyberbezpieczeństwa. • Zmiany w zakresie polityki Państwa w obszarze finansowania prac badawczo-rozwojowych oraz trudności z pozyskaniem środków na projekty badawczo-rozwojowe ze względu na ich zbyt małą pulę przeznaczoną dla podmiotów z województwa mazowieckiego. • Planowane wprowadzenie regulacji obniżającej poziom stawek na rynku zakańczania połączeń (FTR). • Inne zmiany prawno-regulacyjne.
<p>ryzyka techniczne i technologiczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nasilające się w całej cyberprzestrzeni ataki hakerskie, szczególnie na infrastrukturę krytyczną, m.in. w obszarze finansów, energetyki, telekomunikacji, e-commerce wymagające zwiększenia nakładów przez Spółkę na zabezpieczanie infrastruktury i usług świadczonych klientom. • Kosztowne i pracochłonne dostosowanie procedur, procesów i systemów informatycznych do nowych technologii i metodyk wykonywania zadań. • Procesy geopolityczne mogące powodować problemy z dostępem do rozwiązań wybranych dostawców.

	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja infrastruktury w sektorze energetycznym może spowodować utratę ważnych relacji w sieci światłowodowej Spółki. • Intensywny rozwój sieci światłowodowych w dostępie abonenckim w Polsce jak i w Europie może spowodować problemy z dostępem do podwykonawców budujących sieci światłowodowe oraz może zwiększyć koszty budowy sieci. • Zagrożenia związane z pandemią wywołaną wirusem SARS-CoV-2 mogą w istotny sposób wpłynąć na zaburzenie łańcucha dostaw od kluczowych producentów urządzeń i systemów telekomunikacyjnych.
--	--

Zarząd EXATEL na bieżąco monitoruje ryzyka wynikające z otoczenia rynkowego i wewnętrznych procesów w Spółce oraz podejmuje stosowne działania pozwalające na minimalizację ich negatywnego wpływu na sytuację ekonomiczną Spółki.

3.2. Opis możliwości rozwoju przewidywanej sytuacji finansowej, w tym bilans i rachunek zysków i strat w 2020 roku

W 2020 roku EXATEL planuje dalszą poprawę wyników. Podstawowym celem w ujęciu finansowym jest zmniejszenie straty netto oraz uzyskanie rosnącego trendu zakończonego dodatnim wynikiem finansowym w roku 2021. Zgodnie z Planem Finansowym Spółki na 2020 rok, EBITDA wzrośnie do 64,0 mln PLN, a strata netto ulegnie zmniejszeniu o blisko 7 mln PLN w porównaniu do roku 2019. Poprawa wyników została zaplanowana w oparciu o założenia dynamizacji sprzedaży, połączonej z rozwojem produktów wysoko marżowych oraz stałe podnoszenie efektywności kosztowej połączonej ze zwiększeniem produktywności działań wsparcia. W 2020 roku EXATEL w dalszym ciągu będzie koncentrował swoje działania inwestycyjne na rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej. Planuje również kontynuację projektów innowacyjnych zwiększających potencjał Spółki.

3.3. Strategia Spółki na najbliższe lata

EXATEL jako Spółka Skarbu Państwa wpisuje się w budowę cybersuwerenności Polski w dwóch obszarach. Jako podmiot gospodarczy poprzez świadczenie usług ICT i cyberbezpieczeństwa dla szerokiego grona klientów biznesowych w kraju i zagranicą, przyczynia się do rozwoju polskiego sektora ICT jako gałęzi krajowej gospodarki. Natomiast jako firma telekomunikacyjna działająca na rzecz sektora publicznego, a w szczególności na rzecz obronności i bezpieczeństwa wewnętrznego kraju, EXATEL jest istotnym elementem systemu infrastruktury krytycznej Państwa. EXATEL jako firma działająca na krajowym oraz międzynarodowym rynku i uczestnik globalnego wyścigu technologicznego, wpisuje się

w rozwój polskiej gospodarki cyfrowej. Jako należący do Skarbu Państwa zaufany partner świadczący usługi łączności i cyberbezpieczeństwa dla sektora publicznego, EXATEL jest kluczowym aktywnym zapewniającym Państwu realne narzędzia samodzielnej obecności w cyberprzestrzeni.

Spółka zapewnia działanie sieci OST112, niezbędnej dla funkcjonowania ratownictwa medycznego w Polsce, Policji i Straży Pożarnej, sieci telekomunikacyjnej MON, infrastruktury wykorzystywanej przez administracje państwową, usług telekomunikacyjnych kluczowych systemów energetycznych, sieci największych polskich banków oraz łączności wielu innych krajowych klientów sektora infrastruktury krytycznej. Firma nieprzerwanie świadczy swoje usługi dla biznesu, sektora publicznego, infrastruktury krytycznej oraz innych operatorów w kraju, jak i za granicą.

EXATEL zamierza kontynuować politykę rozwoju w pięciu kluczowych dziedzinach:

- telekomunikacji,
- cyberbezpieczeństwa,
- świadczenia usług ICT,
- łączności satelitarnej,
- prac badawczo-rozwojowych.

EXATEL podjął się ambitnego zadania dostosowania zmian do rynku, rozwoju pozycji biznesowej, przywrócenie rentowności oraz realizacji zadań na rzecz zapewnienia łączności kluczowej dla obronności i bezpieczeństwa.

Aby osiągnąć założone cele, a także w pełni zaspokoić potrzeby klientów, EXATEL nie poprzestaje na świadczeniu tradycyjnych usług telekomunikacyjnych. Postępująca ewolucja rynku telekomunikacyjnego spowodowała, że obok podstawowej i tradycyjnej działalności, Spółka koncentruje się również na stałym rozwoju wachlarza oferowanych rozwiązań. Jednym z kluczowych kierunków rozwoju działalności EXATEL jest ekspansja na rynku usług cyberbezpieczeństwa. Ten segment rynku, w wyniku coraz większej złożoności systemów informatycznych oraz rosnącego zagrożenia atakami zewnętrznymi i wewnętrznymi, wykazuje duży potencjał wzrostu. EXATEL dąży do przełamania oporów organizacji przed korzystaniem z zewnętrznych usług bezpieczeństwa poprzez działania uświadamiające zagrożenia atakami wśród kadry zarządzającej i technicznej w organizacjach.

Ważnym elementem wzrostu dla biznesu EXATEL jest rozwój usług ICT. EXATEL jako firma rozumie, że dziś organizacjom nie wystarczy infrastruktura telekomunikacyjna. Rośnie natomiast potrzeba całościowych rozwiązań dostosowanych do ich potrzeb, a także partnera, któremu mogą zaufać i który zapewni im bezpieczne i stabilne środowisko technologiczne, adekwatne do ich celów. Dlatego też oferta EXATEL stale się rozszerza i ukierunkowuje się na

zdolność do kreowania rozwiązań pod indywidualne potrzeby klienta oraz rozwija kompetencje połączone ze stopniowym rozszerzaniem portfolio produktowego.

Dzięki już wprowadzonym w Spółce zmianom, rośnie rola produktów złożonych, zawierających duży komponent wiedzy. W ten sposób produkty schodzące i o spadającym potencjale marży będą stopniowo zastępowane produktami wschodzącymi, o unikalnej wartości i wysokim potencjale marży. Proces ten przyniesie zarówno poprawę kondycji finansowej Spółki jak i dostosuje jakości usług do wysokiego tempa rozwoju technologii ICT. EXATEL posiada zespół certyfikowanych inżynierów wdrożeń i utrzymania, programistów, architektów, project managerów i pentesterów. Jako organizacja posiada już kompetencje do oferowania nie tylko dostarczania urządzeń (reselling), ale także kompleksowego projektowania rozwiązania oraz wdrażania i utrzymania.

Istotnym czynnikiem zwiększającym skuteczność podejmowanych działań sprzedażowych będzie kontynuacja kluczowych dotychczas uruchomionych inicjatyw w obszarze marketingu i komunikacji. Działania te mają na celu podniesienie świadomości marki EXATEL oraz zwiększenie zainteresowania ofertą usług wiązanych.

EXATEL poszukuje również innych nowych czynników wzrostu. Spółka pozyskuje środki na realizację projektów badawczo-rozwojowych mających na celu zaprojektowanie własnych rozwiązań telekomunikacyjnych, które w przyszłości mogą zaowocować znaczącym podniesieniem efektywności kosztowej Spółki, jak również skomercjalizowaniem efektów prac rozwojowych. W obszarze telekomunikacyjnym prowadzony będzie w dalszym ciągu proces optymalizacji infrastruktury telekomunikacyjnej oraz zastępowanie wykorzystania obcej infrastruktury na rzecz rozwoju własnej sieci.

EXATEL zamierza rozwijać kompetencje w zakresie łączności satelitarnej. Nowa generacja rozwiązań opartych o satelitę cechuje się lepszymi parametrami jakościowymi i umożliwia wykorzystanie sieci satelitarnej, już nie tylko do realizacji usług dostępu do Internetu, ale również do realizacji usług sieci korporacyjnych i połączeń głosowych. Łącza satelitarne stanowią jeden ze sposobów na rozszerzenie portfela rozwiązań dostępowych stosowanych przez EXATEL. Jest to szczególnie ważne w kontekście możliwości zapewnienia łączności głosowej i transmisji danych dedykowanej dla sektorów krytycznych, obsłużenia w sposób kompleksowy dużych projektów ogólnopolskich, a także podłączania lokalizacji klienta za granicą.

Ponadto EXATEL podejmuje działania zmierzające do rozpoczęcia projektu budowy światłowodu podmorskiego PL – USA, co umożliwi zaoferowanie usług bezpośredniego tranzytu do USA dla klientów krajowych jak i międzynarodowych.

Jednocześnie EXATEL zwiększa swoje znaczenie w roli moderatora dyskusji o przyszłości telekomunikacji w Polsce, w szczególności w obszarze modelu wdrożenia sieci 5G w Polsce i tym samym przygotowuje się do pełnienia roli operatora sieci #Polskie5G. EXATEL zaproponował budowę jednej sieci hurtowej 5G z wykorzystaniem częstotliwości 700MHz (#Polskie5G), która pozwoli na realne sprostanie kluczowym wyzwaniom, które stoją przed Polską w latach 2020-2030 w obszarach budowy polskiej cyberprzestrzeni, takimi jak: Przemysł 4.0, cyfrowe państwo, cybersuwerenność, rozwiązanie problemu „białych plam”, wdrożenie ogólnokrajowego Bezprzewodowego Systemu Łączności Specjalnej dla służb porządku publicznego, ratownictwa i operatorów infrastruktury krytycznej. Wdrożenie sieci 5G w proponowanym przez EXATEL modelu hurtowym umocniłoby rolę EXATEL jako narodowego operatora oraz kluczowego dostawcy usług telekomunikacyjnych i cyberbezpieczeństwa dla sektora publicznego.

Zakładane kierunki EXATEL zamierza realizować poprzez:

- rozwój kompetencji technologicznych, sprzedażowych i efektywnościowych,
- rozwój infrastruktury,
- rozwój łączności satelitarnej
- cyfrową transformację EXATEL,
- wzmocnienie marki i efektywny marketing,
- badania i rozwój nowych technologii i nowych produktów.

Powyższe działania planowane w roku 2020 i w latach kolejnych mają na celu zwiększenie konkurencyjności EXATEL na bardzo trudnym rynku usług telekomunikacyjnych, który jest obecnie nasycony i wymaga ukierunkowania działań. Głównym celem EXATEL jest stanie się stabilnym i dochodowym dostawcą unikalnych oraz bezpiecznych rozwiązań teleinformatycznych w oparciu o własną sieć światłowodową dla biznesu, sektora publicznego i operatorów. Aby to osiągnąć, EXATEL kieruje swoją ofertę do podmiotów z sektora finansowego, energetycznego, korporacyjnego, SME, operatorów krajowych i zagranicznych, rynku instytucji publicznych oraz przemysłu obronnego.

4. Działania restrukturyzacyjne i koszty ich wdrożenia

W roku 2019 działania restrukturyzacyjne nie miały miejsca w Spółce.

5. Informacje dodatkowe

Wszelkie dodatkowe wyjaśnienia do kwot wskazanych w sprawozdaniu finansowym są zawarte w sprawozdaniu finansowym, które Spółka przygotowała zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF).

6. Inne ważne zdarzenia mające istotny wpływ na działalność jednostki, które nastąpiły w roku obrotowym lub są przewidziane w dalszych latach

Pod koniec 2019 roku po raz pierwszy pojawiły się informacje z Chin dotyczące koronawirusa SARS-CoV-2. W pierwszych miesiącach 2020 roku wirus rozprzestrzenił się na całym świecie, a jego negatywny wpływ nabrał dynamiki. W Polsce został wprowadzony stan epidemii. Zarząd EXATEL S.A. uważa taką sytuację za zdarzenie nie powodujące korekt w sprawozdaniu finansowym za rok 2019, lecz za zdarzenie po dacie bilansu wymagające dodatkowych ujawnień. Choć w chwili podpisania niniejszego sprawozdania sytuacja ta wciąż się zmienia, do tej pory kierownictwo jednostki nie odnotowało zauważalnego negatywnego wpływu na sprzedaż, jednak są możliwe przyszłe skutki np. w zakresie łańcucha dostaw jednostki. Zdarzenia te na chwilę obecną nie skutkują wystąpieniem ewentualnego braku zachowania ciągłości działania EXATEL S.A. Zarząd będzie nadal monitorować potencjalny wpływ i podejmie wszelkie możliwe kroki, aby złagodzić wszelkie negatywne skutki dla Spółki. Jednakże pogorszenie się sytuacji gospodarczej w kraju oraz na świecie, może w sposób znaczący przyczynić się do ryzyka spadku przychodów, pogorszenia spłacalności należności, a tym samym wpłynąć negatywnie na wyniki finansowe Spółki w roku 2020 i latach następnych. Jednocześnie długotrwała pandemia może zaburzyć organizację pracy Spółki oraz spowodować utrudnienia w dostawach infrastruktury telekomunikacyjnej.

Warszawa, dnia 30 marca 2020 roku.

Zarząd EXATEL S.A.:

Nikodem Bończa-Tomaszewski

Rafał Magryś

